

podium
kunst
.net

Netwerkfunctie
Sectorcollecties
Podiumkunsten

2021-2024

Initiatiefnemers

ALLARDPIERSON
De Collecties van de UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

nederlands
jazz
archief

muziekweb
de muziekbibliotheek van nederland

1. Achtergrond en aanleiding

1.1 Inleiding

Dit plan beschrijft de uitwerking van Podiumkunst.net, de netwerkfunctie voor sectorcollecties in de podiumkunsten waarvoor de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) ruimte heeft gecreëerd in de Basisinfrastructuur. Initiatiefnemers zijn de op het voorblad genoemde instellingen. De netwerkfunctie vervult een grote behoefte die in de podiumkunstensector leeft en die de minister en de Tweede Kamer delen, namelijk om de collecties duurzaam toegankelijk te maken en te houden voor professionals, onderzoekers, onderwijs en indirect het brede publiek. Door de schatkamers van de podiumkunsten te verbinden en open te stellen blijven de beelden, verhalen en klanken uit het verleden beschikbaar, ook ter inspiratie voor alles wat nog gecreëerd en gepresenteerd gaat worden

door Nederlandse podiumkunstenaars. De huidige coronacrisis geeft extra urgentie aan deze taak. Toen musici, toneelspelers, dansers en andere podiumkunstenaars in maart dit jaar plotseling niet meer 'op' konden, gingen gezelschappen, orkesten, ensembles en festivals verwoed op zoek naar alternatieve manieren om zichtbaar te blijven en hun publiek te bedienen. Een goed geordend digitaal archief waar foto's, opnames en registraties eenvoudig vindbaar zijn, is daarvoor een eerste vereiste. Ook was er plotseling een grote behoefte aan kennis over digitale openbaarmaking. Welk materiaal is geschikt? Hoe maak je het vindbaar en geef je het context? En hoe zit het met rechten? Bij het beantwoorden van dergelijke vragen wil Podiumkunst.net een rol spelen.

1.2 Achtergrond

Makers in de podiumkunsten werken met de blik vooruit en zijn gericht op creëren en presenteren. Het ontbreekt bij instellingen en individuele makers veelal aan aandacht voor en kennis van archivering en digitalisering van hun collecties. In het verleden namen sectorinstituten een deel van de verantwoordelijkheid over deze collecties op zich. Bij de gedwongen sluiting van het Theaterinstituut in 2013, de opheffing van Muziek Centrum Nederland (MCN) en de bezuiniging op het Nederlands Muziek Instituut (NMI) zijn enkele maatregelen getroffen voor het behoud van anders verweesde collecties. Collectiebeherende instellingen zoals Stichting

Omroep Muziek (SOM) en Muziekweb hebben delen van hun collecties met beperkte middelen ontsloten. Het ontbreekt in de podiumkunsten echter niet alleen aan aandacht, maar ook aan middelen voor het digitaliseren, koppelen en ontsluiten van het geproduceerde en geregistreerde materiaal. Wel leeft er een grote behoefte in de sector om dit tij te keren. De minister van OCW zag naar aanleiding hiervan de noodzaak om in haar beleid te streven naar een centraal aanspreekpunt voor digitalisering van sectorcollecties in de podiumkunsten.

Opdrachtformulering van OCW

In de Uitgangspuntenbrief uit juni 2019 benoemt de minister van OCW de behoefte in de podiumkunstensector om collecties en archieven met elkaar te verbinden en digitaal toegankelijk te maken. Zij creëert ruimte in de Basisinfrastructuur voor een netwerkfunctie die kennisdeling over behoud en beheer van collecties en netwerkvorming stimuleert en collecties digitaal verbindt en toegankelijk maakt.¹

De minister verwacht van deze netwerkfunctie een nauwe samenwerking met DEN (Digitaal Erfgoed Nederland) als kennisinstituut voor digitalisering. Binnen het Netwerk Digitaal Erfgoed (NDE) zijn gemeenschappelijke voorzieningen ontwikkeld ter ondersteuning van instellingen bij het beschikbaar stellen van hun digitaal erfgoed. Podiumkunst.net sluit graag aan bij deze ontwikkelingen.

Het behoud en beheer van de collecties zelf blijft de verantwoordelijkheid van individuele instellingen. Deze wens van de minister van OCW geeft een belangrijk kader voor de afbakening van activiteiten. Podiumkunst.net brengt, in lijn met de regeling, twee functies samen: de netwerk-/platformfunctie voor theater² en de netwerk-/platformfunctie voor muziek. Hiermee wordt aangestuurd op het bundelen van bestaande ontwikkelingen in beide sectoren:

- In de muziek bestaan al initiatieven om collecties af te stemmen en te koppelen. Sinds 2018 is het gesprek hierover gaande tussen collectiehoudende organisaties uit het hele land, waaronder het NMI, Beeld en Geluid, de KB, Musidesk, het Nederlands Jazz Archief, Allard Pierson, Muziekweb en SOM. Hier spelen zaken als het afstemmen van standaarden voor metadatering op basis waarvan de collecties verbonden worden.
- In het theater bestaat slechts één specifieke collectie, de Theatercollectie van de Stichting Theater in Nederland (TiN), nu in beheer bij Allard Pierson/UvA. Zonder toegankelijk instituut blijkt de collectie minder zichtbaar voor de makers en instellingen die de levende praktijk

van het theater vormen. Zij maken minder gebruik van de collectie dan voorheen. In plaats daarvan ontwikkelen zij hun eigen manier van archiveren. Het door de sector zelf ontwikkelde dataplatform DIP (Digitaal Informatieplatform Podiumkunsten) biedt grote kansen voor het uitbouwen van de relatie tussen heden en verleden, de makers van nu en het erfgoed van hun voorgangers. (Zie voor DIP 2.2.2.)

De twee sectoren kennen elk een eigen dynamiek die een eigen benadering vraagt. In de theatersector moeten de unieke collectie (TiN) en de her en der verzamelde *data* (producties en uitvoeringen) worden gekoppeld, zodat deze voor iedereen toegankelijk worden. Bij de muzieksector gaat het meer om het koppelen van *metadata* van de erfgoedmaterialen uit de verschillende erfgoedcollecties. De eerste prioriteit voor de komende vier jaren is het gemeenschappelijk uitwerken van de twee functies. Hiertoe worden gemeenschappelijke voorzieningen ontwikkeld. (Zie 1.6)

Er wordt gewerkt met gezamenlijke standaarden en aan elkaar gekoppelde thesauri, en de DERA (Digitaal Erfgoed Referentie Architectuur) wordt gevolgd. Zo komt de uiteindelijke koppeling van het muziekdomein en het theaterdomein inhoudelijk binnen handbereik. Daarnaast wordt gewerkt aan een aantal gezamenlijke pilotprojecten op basis van data waarin beide domeinen elkaar aanvullen, zoals bij hiphop/urban arts of opera.

¹ Zie Art. 3.28 in de Regeling op het Specifiek Cultuurbeleid: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2019-61036.html>

² NB: met de term 'theater' worden in dit document alle scenische podiumkunsten bedoeld, van toneel en dans tot opera en urban dance, van circus en cabaret tot musical en spoken word

1.3 Missie, Visie en Profiel

Missie: Podiumkunst.net koestert de verhalen van de podiumkunsten met levende collecties

Kunstenaars in de podiumkunsten zijn gefocust op het maken en uitvoeren van (veelal) nieuw werk en minder op het delen van reeds gemaakt werk, hoewel deze coronatijd daarin een kentering lijkt teweeg te brengen. De meeste podiumkunstinstellingen zien vooral mogelijkheden voor digitalisering bij de zoektocht naar publiek, en niet bij digitale archivering, preservering en ontsluiting zoals dat bij de erfgoedsector het geval is. Digitalisering creëert potentieel om publiek en onderzoekers op uiteenlopende manieren te betrekken bij podiumkunsten. De praktijk van (erfgoed)professionals heeft echter geen gelijke tred gehouden met de digitale audiovisuele cultuur. Het is noodzakelijk deze kloof te overbruggen en hedendaagse curatoriale praktijken en systemen te ontwikkelen die verder gaan dan traditioneel, intern gericht collectiebeheer.

Podiumkunst.net draagt bij aan de deskundigheid van de muziek- en theatersector. Het legt de basis voor de infrastructuur om de gecreëerde materialen en collecties digitaal tot leven te brengen en nieuwe vormen van gebruik te faciliteren. Daarbij haakt Podiumkunst.net aan bij reeds bestaande initiatieven en digitale verbindingen van en voor cultuurproducerende instellingen. Doelen om de missie te bereiken zijn:

- Bestaande en nieuwe podiumkunstcollecties openstellen voor makers, onderzoekers en liefhebbers
- Bewustwording en kennisdeling over collecties stimuleren bij alle (podiumkunst)instellingen
- Nieuwe gebruikerstoepassingen ontwikkelen

Visie: de podiumkunstensector in staat stellen haar collecties digitaal te delen en hergebruik te stimuleren

In 2025 is Podiumkunst.net uitgegroeid tot het netwerk waarin de podiumkunstensector is verenigd om collecties beschikbaar te stellen. Podiumkunst.net ontsluit de digitale collecties voor een duurzaam gebruik van ons immaterieel erfgoed. Zowel grote, middelgrote als kleinere cultuurproducerende podiumkunstinstellingen en archieven zijn aangesloten op een gezamenlijk ontwikkelde infrastructuur. De doelgroepen van Podiumkunst.net weten de collecties te vinden en putten er inspiratie uit. Zo draagt de podiumkunstensector, naast de erfgoedsector en de ontwerpsector, bij aan de Nationale Strategie Digitaal Erfgoed (NSDE). Podiumkunst.net inspireert met pilotprojecten, die nieuwe vormen van (her)gebruik onderzoeken en faciliteren.

Profiel: netwerk voor het ontsluiten van (kennis over) digitale sectorcollecties

Podiumkunst.net ontwikkelt zich tot een breed herkend, erkend en gedragen netwerk, waar partijen in al hun diversiteit zich graag bij aansluiten om expertise te brengen en te halen. Daarbij wordt gebruikgemaakt van de kennis over het podiumkunstenveld, aanwezig bij bijvoorbeeld de redactie van *Theatermaker*/Theaterkrant.nl en de collectiebeheerders van Beeld en Geluid, SOM, NMI en Muziekweb. Het netwerk is een loket, een initiator, een inclusieve verbinder. Het is regelmatig opdrachtgever, organisator en waar mogelijk financier van bestaande en nieuwe initiatieven die de digitalisering, verbinding en ontsluiting van sectorcollecties aanjagen. Het stelt prioriteiten, bewaakt belangen van betrokkenen en maakt in overleg keuzes over disciplines en genres, doelgroepen en samenwerkingsverbanden. Ten slotte is het een bewaker van kwaliteit door het conformeren aan de standaarden (zoals de DERA) en door samen te werken met DEN en NDE.

1.4 Netwerk als middel

Podiumkunst.net verenigt experts, collecties en gebruikers. Het biedt een infrastructuur waarbinnen doelgroepen over en weer gebruikmaken van elkaars kennis.

Het bestuur van het netwerk ligt bij de directieraad waarin de directeuren van de zeven initiërende instellingen zitting hebben, voorgezeten door een onafhankelijke voorzitter. De verantwoordelijkheid voor operationele taken is belegd bij een netwerkmanager (Zie verder Hoofdstuk 4).

Podiumkunst.net streeft naar inclusiviteit en heeft daarom voor de netwerkstructuur gekozen. Het is zo ingericht dat deelname en bijdragen van zoveel mogelijk partijen gestimuleerd worden. Concreet (zie ook Hoofdstuk 2.1.2):

1. Een adviesraad bestaande uit stakeholders uit het veld
2. Inrichting van twee domeinraden (Theater en Muziek) waarin alle genres gerepresenteerd worden
3. Presentatie van de volledige breedte van de collecties via een reeks publieksgerichte pilots. Daarbij wordt actief gezocht naar (nog) niet gecanoniseerde collecties en kennis. (Voorbeeldprojecten: hiphop, spoken word en sociaal-artistische praktijken)

Podiumkunst.net richt zich op de hele sector. Partijen binnen de sector kunnen ook direct aansluiten en deelnemen aan het netwerk.

Overige partijen tonen op diverse manieren hun betrokkenheid en verantwoordelijkheid bij het netwerk. Netwerk Digitaal Erfgoed is een verzameling stakeholders met een vergelijkbaar doel als Podiumkunst.net, waarbij met name de vijf knooppunten⁵ input aan Podiumkunst.net leveren. Het netwerk stelt zich ook open voor toetreders in de kring van stakeholders, zoals cultuurfondsen en andere overheden.

Podiumkunst.net baseert zich op de principes van de Nationale Strategie Digitaal Erfgoed, te weten het gebruik van open standaarden en voorzieningen, het inzetten van de meest gereede partij voor een bepaalde taak en transparantie over acties en intenties van partijen. Een vertegenwoordiger van Podiumkunst.net zal aan het bestuur van NDE worden toegevoegd.

---

³ KB, RCE, Beeld en Geluid, KNAW, Nationaal Archief

1.5 Doelgroepen en stakeholders

In de ontwikkelfase van Podiumkunst.net zijn de doelgroepen en stakeholders:

→ Netwerkpartners: instellingen (van klein tot groot) met digitale of te digitaliseren sectorcollecties

→ Eindgebruikers: makers, onderzoekers, journalisten, studenten en docenten (kunstvak)onderwijs

Use cases

Netwerkpartners

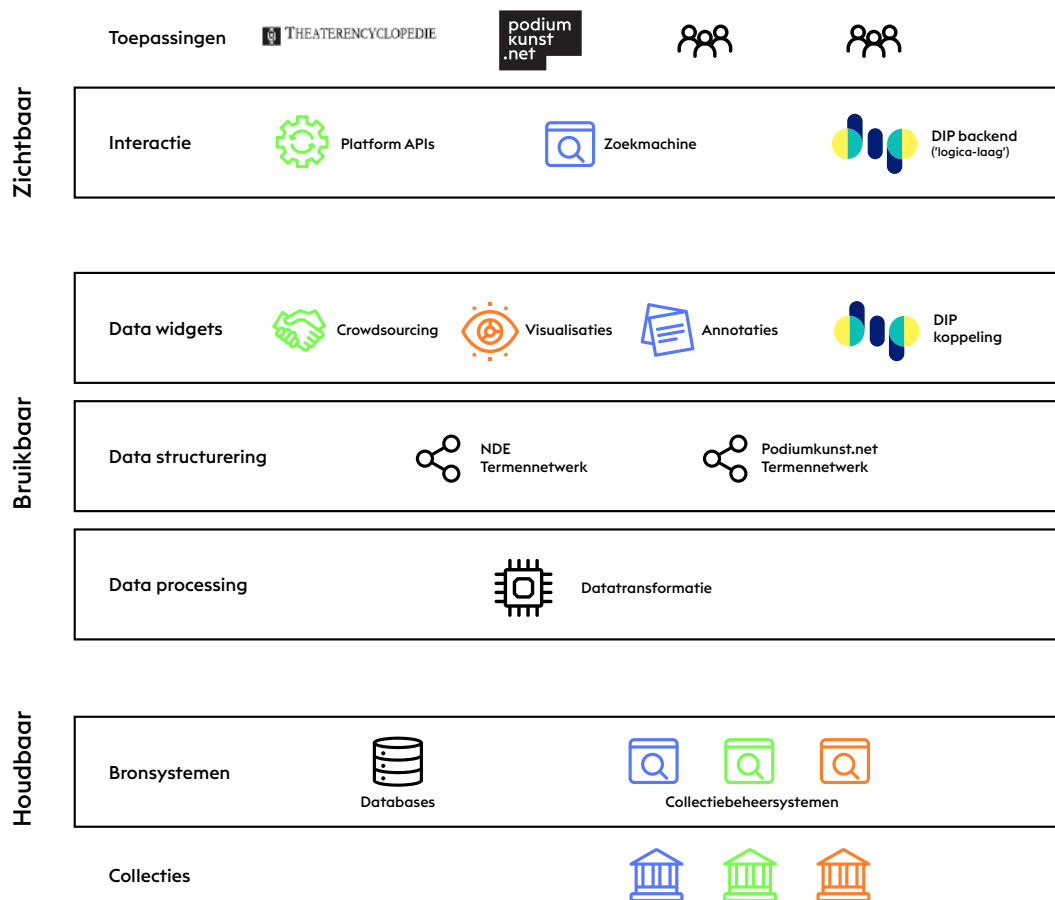
1. Een onderzoeker van het Nederlands Jazz Archief wil weten of de hedendaagse jazzmuziek beïnvloed is door Bach. Door zowel bladmuziek als opgenomen muziek van Bach met jazzmuziek te vergelijken, interviews met vooraanstaande jazzmusici te bestuderen en de verschillende encyclopedieën te doorzoeken, ontstaat een beeld over een mogelijke koppeling.
2. De programmeur van het Westlandtheater De Naald in Naaldwijk is benieuwd of theaterrecensies daadwerkelijk invloed hebben op bezoekersaantallen. Via Podiumkunst.net vindt zij zowel de recensies als de bezoekerscijfers in DIP, waar alle systemen gebruik maken van eenduidige termen.
3. Een curator van STEIM (Studio for Electro-Instrumental Music) maakt gebruik van de Linked Data Wizard (zie hoofdstuk 1.7) om de STEIM-catalogus te converteren naar LOD. De zo gerealiseerde koppeling met de collectie elektronische muziek van Beeld en Geluid wordt gepresenteerd in een online expo op de website van het Amsterdam Dance Event.

Eindgebruikers

1. Een componist wil ter gelegenheid van de Olympische Spelen van 2021 een nieuw werk schrijven en zoekt inspiratie. Via Podiumkunst.net krijgt zij toegang tot al het materiaal dat ooit in ongeacht welke muziekstijl ter gelegenheid van de Olympische Spelen geschreven is, inclusief de gerealiseerde uitvoeringen. Zowel met opnames als bladmuziek wordt zij ondersteund.
2. Een scenograaf zoekt inspiratie voor een nieuwe enscenering van *Op Hoop van Zegen*. Via Podiumkunst.net vindt zij scènefoto's, programma's en scripts van de verschillende uitvoeringen en bewerkingen van het stuk – inclusief recente als *Flight 49* van ITA. Zij raakt geïntrigeerd door de kostuums van de opvoering uit 1956. De Theatercollectie stelt deze beschikbaar voor research.
3. Een student is op zoek naar informatie over *Romeo en Julia*. Via de *knowledge graph* van Podiumkunst.net leert zij dat Shakespeares toneelstuk de basis vormde voor de opera van Gounod en het ballet van Prokofjev. Van alle drie vindt zij informatie over uitvoeringen, vertalingen en de talloze bewerkingen – van *Romeo en Julius* tot *West Side Story*. Van deze uitvoeringen zijn beeldmateriaal, geluidsopnamen en recensies vindbaar.

1.6 Gemeenschappelijke infrastructuur

De infrastructuur van voorzieningen van Podiumkunst.net (figuur 1) volgt het drielagenmodel waarin het beheer van datacollecties, voorzieningen voor het verbinden van die data en toepassingen voor presentatie en gebruik worden onderscheiden.

Figuur 1 Technische Architectuur

Houdbaar

In deze fundamentele laag worden collectiemetadata en objecten op een duurzame manier opgeslagen. Ieder object krijgt daarbij een unieke zogenaamde Persistent Identifier (PID) toegewezen. Partijen betrokken bij Podiumkunst.net worden verwezen naar de kennis over het inrichten van een duurzame IT-infrastructuur zoals die beschikbaar is binnen het NDE⁴. De cursus Leren Preserveren die het NDE aanbiedt, is daarvan een goed voorbeeld.

⁴ <https://www.netwerkdigitaalergoed.nl/kennis-en-voorzieningen/digitaal-erfgoed-houdbaar/>

Bruikbaar

- Processing. In deze laag zorgt Podiumkunst.net voor onderlinge aansluiting en uitwisselbaarheid van de data. Hiertoe worden de gegevens gestructureerd en gepubliceerd in het Linked Open Data format (LOD)⁵. Naast data in erfgoedcollecties worden specifieke databases (de productiedatabase van de Theatercollectie, de database met recensies en nieuws van Theaterkrant.nl) aangesloten op de infrastructuur.
- Structurering. Erfgoedobjecten van de deelnemende instellingen worden semantisch met elkaar verbonden via een te bouwen gemeenschappelijk kennisnetwerk (*knowledge graph*) voor de Podiumkunsten. De termen in de vocabulaires van verschillende deelnemende instellingen worden omgezet naar RDF en met elkaar verbonden tot een termennetwerk. Activiteiten: (1) thesauri aan elkaar verbinden⁶ (2) koppelingen met termennetwerken zoals dat van het NDE.
- Widgets. Deze softwarecomponenten maken gebruik van data in de onderliggende lagen en kunnen direct ingezet worden in toepassingen. Het gaat om widgets voor:

Crowdsourcing – voor het verrijken van metadata door eindgebruikers

Visualisaties van het termennetwerk – om relaties tussen objecten inzichtelijk te maken voor eindgebruikers

Annotaties – componenten die het eenvoudig mogelijk maken om beschrijvingen gestandaardiseerd te verrijken door ze te koppelen met het termennetwerk

Koppeling tussen DIP, de Productiedatabase en Theaterkrant.nl

Zichtbaar

Deze laag verbindt de IT–infrastructuur met uiteenlopende toepassingen – binnen het netwerk (gemeenschappelijke zoekingang op Theaterencyclopedie of Theaterkrant.nl) of erbuiten (leveren van data aan Wikipedia, Het Geheugen van Nederland of Europeana). Voor voorbeeldprojecten zie 2.2 en 2.3 hieronder.

1.7 Fasering: groeimodel en ontwikkelproces

Beoogd wordt een groeimodel met de volgende, getrapte fasering:

- Opbouwfase (2021–2022): investeren in standaardisatie en infrastructuur. Bestaande LOD–platformen analyseren, koppelen en zichtbaar maken via Podiumkunst.net
- Uitbouwfase (2023–2024): het netwerk groeit, zowel in aansluiting van diverse instellingen als in het gebruik. In toenemende mate wordt het geheel meer dan de som der delen. Gezamenlijke pilots theater–muziek worden uitgevoerd. In de uitbouwfase vindt een interne evaluatie plaats op basis waarvan het vervolgtraject na 2024 wordt vastgesteld.

⁵ BLinked data wizard <https://ldwizard.netwerkdigitaalervoed.nl/>

⁶ Middels gemeenschappelijke diensten van NDE (Poolparty of CultuurLINK)

2. Activiteiten

Het opzetten van een netwerk van samenwerkende partijen waarin veel belangen en ambities samenkomen vraagt om een brede en inclusieve aanpak. Bij het uitwerken van de plannen is gebruikgemaakt van het model van het 'Change Pathway', zie figuur 2 hieronder. Door het definiëren van gewenste *Outcomes* en *Impact* en het in kaart brengen van *Stakeholders* en *Resources* kunnen gestructureerd programmatische keuzes worden gemaakt die de kern vormen van de activiteiten:

- Het ondersteunen en laten groeien van het netwerk.
- Het ontwikkelen van een gemeenschappelijke infrastructuur en voorzieningen.
- Deskundigheidsbevordering ten aanzien van het Houdbaar, Bruikbaar en Zichtbaar maken van gedistribueerd digitaal erfgoed.
- Actief gebruik stimuleren, door het uitvoeren van pilotprojecten en het promoten van de collecties.

 Stakeholder	Internal			External		
	 Resources	 Activities	 Outputs	 Short - Outcomes - Long	 Impact	
Netwerkpartners: Collectiebeherende instellingen	Inspanning betrokken erfgoed-partijen	Netwerk ondersteunen en laten groeien	Meer en meer divers erfgoed toegankelijk	Makkelijkere digitale toegang vanuit meer perspectieven als bron voor verhalen	Grotere bewustwording, deskundigheidsbevordering en kennisdeling t.a.v. sectorcollecties	Publieke toegang tot informatie (SDG 16.10)
Eindegebruikers: (makers, onderzoekers, journalisten, studenten en docenten (kunstvak) onderwijs)	Extra middelen ter ondersteuning netwerk (op termijn: extra inkomsten via deelnemers aan het netwerk en/of cultuurfondsen)	Ontwikkelen gemeenschappelijke infrastructuur en -voorzieningen Deskundigheidsbevordering Actief gebruik stimuleren	Meer verbonden en toegankelijk erfgoed Een meer digitaalvaardige theater- en muzieksector Nieuwe vormen van gebruik	Participatie en co-creatie Gemeenschappelijke diensten	Collecties duurzaam digitaal verbonden en toegankelijk gemaakt ten behoeve van hergebruik Verbinden en toegankelijk maken van erfgoed	Innovatie en duurzame infrastructuur (SDG 9.5) Veiligstellen van erfgoed (SDG 11.4) Nieuwe creatieve werken

Figuur 2 Change Pathway / Duurzame Impact (SDG = Sustainable Development Goals)

2.1 Programmamanagement en Netwerkvorming

2.1.1 Gemeenschappelijke infrastructuur

Deze taak overziet de ontwikkeling van de gemeenschappelijke infrastructuur zoals beschreven in paragraaf 1.6 en brengt deze in lijn met aanpalende werkzaamheden met het NDE op het gebied van collectiebeheersystemen en tooling⁷, en met DEN op het gebied van de DERA-scans podiumkunsten en de Archieftrajecten⁸. In de opbouwfase worden het Handboek DERA-Standaarden voor Podiumkunsten en het Architectuurontwerp opgeleverd. In de uitbouwfase wordt een zoekomgeving ontwikkeld voor de gedistribueerde sectorcollecties.

2.1.2 Netwerkvorming en deskundigheidsbevordering

In de opbouwfase ligt de focus wat betreft netwerk- en deskundigheidsbevordering op het positioneren van het netwerk als ondersteuningsfunctie voor de sector via de ontwikkeling van een inclusieve en dynamische netwerkstructuur. De twee domeinraden (zie Hoofdstuk 3) vormen een verbinding met het veld, om ervoor te zorgen dat ook partijen die minder bekend, zichtbaar, ervaren of digitaal vaardig zijn zich aan Podiumkunst.net verbinden.

De domeincoördinatoren fungeren als direct aanspreekpunt voor de sector. Bij hen kunnen partijen terecht voor raad en daad op het gebied van digitalisering, maar ook voor collectie-inhoudelijke vraagstukken. De expertise binnen Podiumkunst.net wordt zo gedeeld met het netwerk.

In samenwerking met DEN worden specifieke trainingsprogramma's ontwikkeld. Daarnaast bevordert Podiumkunst.net actieve samenwerking tussen verschillende partijen, bijvoorbeeld door middel van het actief communiceren van sectorrelevante subsidies en fondsen en door aansluiting te zoeken bij publiekscampagnes zoals NDE's Geheugen van Nederland.

Ter onderschrijving van de netwerkprincipes wordt, in navolging van het NDE, een 'Podiumkunstenmanifest' ontwikkeld. Dit manifest zet de principes waar Podiumkunst.net voor staat

en naar streeft uiteen. Hoofddoel is bevordering van aansluiting.

'Podiumkunst.net ziet een rol voor zichzelf bij het opzetten van het 'fieldlab Digitalisering'⁹ om de kennis en behoefte van podiumkunstinstanties te inventariseren.

In de uitbouwfase zullen kruisbestuivingen plaatsvinden. Nieuwe verhalen worden verteld en gezamenlijke pilotprojecten (zie sectie pilotprojecten onder 2.2 en 2.3) worden uitgevoerd om tot nieuwe gebruikerstoepassingen te komen.

Podiumkunst.net zorgt voor actieve kennisdeling binnen het netwerk en voor het blijvend aansluiten bij verwachtingen van de gebruikers.

2.1.3 Programmacoördinatie en verduurzaming

Ter ondersteuning van het netwerk ziet de netwerkwerkmanager toe op de uitvoering van de activiteiten en ondersteunt het netwerk op zo'n wijze dat duurzaamheid in werkrelaties en personeelsbeleid vooropstaan. Zij is primair aanspreekpunt, verbinder van betrokken partijen en primus inter pares van de domeincoördinatoren; geeft operationeel leiding aan de coördinator bureau en is secretaris van de directieraad; is opdrachtgever voor tijdelijke inzet van experts, voor zover niet binnen de andere domeinen belegd; is eindverantwoordelijk voor realisatie van doelstellingen en budgetbewaking van Podiumkunst.net. De netwerkmanager wordt bijgestaan door een controller die toeziet op de correcte administratie van de besteding van middelen en heeft contact met de registeraccountants.

Jaarlijks wordt een omgevingsanalyse uitgevoerd, waarbij aandacht is voor ontwikkelingen in het licht van de NSDE. In jaar 3 zal een interne evaluatie gehouden worden, met het oog op de manier van voortzetting van het initiatief na 2024.

⁷ <https://www.netwerkdigitaalergoed.nl/activiteiten/digitaal-erfgoed-bruikbaar/>

⁸ <https://www.den.nl/aan-de-slag/archieftraject-2020>

⁹ Zoals voorgesteld door de Raad voor Cultuur in zijn brief *Naar een wendbare en weerbare culturele en creatieve sector* (2) dd 14/9/2020'

2.1.4 Netwerkcommunicatie

Podiumkunst.net is er voor de sector, door de sector. Dit principe komt tot uiting in de verschillende communicatiekanalen. Voor het positioneren van het netwerk worden per sector communicatieplannen en een gezamenlijke redactiekalender opgesteld. De zichtbaarheid van het netwerk wordt vergroot door het inzetten van verschillende communicatiekanalen (website, social media, online nieuwsbrief), evenals door het inzetten van de kanalen van de initiatiefnemers en netwerkpartners.

De verschillende communicatiekanalen worden zo ontwikkeld, dat zij op een effectieve en efficiënte manier kunnen worden ingezet. De flexibele huisstijl wordt verder uitgewerkt. Logo's en presentatietemplates worden op de website beschikbaar gesteld aan de deelnemers van het netwerk, ter bevordering van aansluiting en herkenbaarheid van Podiumkunst.net.

2.2 Domein Muziek

2.2.1 Achtergrond

Verspreid over het land bevinden zich muziekcollecties in alle denkbare genres (van klassiek tot hiphop), uit diverse stijlperiodes (van middeleeuwen tot vandaag), in diverse verschijningsvormen (geluidsdragers, beelddragers, digitale bestanden, bladmuziek) en verzameld vanuit alle mogelijke invalshoeken (van particulier/lokaal tot (inter)nationaal). Een deel van het materiaal is gedigitaliseerd en digitaal ontsloten, maar niet volgens een gezamenlijke referentiearchitectuur, noch volgens gemeenschappelijke standaarden. Hierdoor kunnen collecties niet eenvoudig, via één zoekingang doorzocht worden.

De kwaliteit van de collecties, de behoefte en belangstelling van collectiebeheerders en potentiële gebruikers hebben geleid tot een gezamenlijke aanpak binnen Podiumkunst.net

om deze collecties aan elkaar te verbinden en het collectieve muziekgeheugen te ontsluiten voor onze doelgroepen.

2.2.2 Doelstellingen

De doelstelling is om per 2025 belemmeringen in de fysieke en digitale ontsluiting en beschikbaarstelling zoveel mogelijk te hebben weggewerkt. Beperkingen zijn onvermijdelijk, zeker auteursrechtelijk en in de fysieke beschikbaarstelling, maar ook hier zijn minimale belemmering en maximale toegankelijkheid het uitgangspunt.

De expertise van SOM, Beeld en Geluid en Muziekweb wordt ingezet om de muziekcollectie Nederland per 2025 digitaal te ontsluiten: content, metadata en koppeling van audio en bladmuziek via één portal.

Podiumkunst.net ontwikkelt, in samenwerking met DEN en NDE, een workflow voor bestaande én toekomstige collecties. Deze workflow beschrijft de minimale voorwaarden waaraan een collectie moet voldoen en geeft de stappen aan die gezet moeten worden om te kunnen koppelen aan Podiumkunst.net. Bijvoorbeeld: bijgewerkte data worden gepubliceerd als LOD in het vastgestelde formaat. Deze LOD wordt (geautomatiseerd) gekoppeld aan Podiumkunst.net en is direct zichtbaar in de zoekmachine en het platform. Dat laatste is van belang, nu meer en meer uitsluitend digitaal wordt geproduceerd en bewaard. Samen met DEN wordt hiervoor al op korte termijn een pilot uitgevoerd met een groot orkest: het koppelen van nooit op CD verschenen albums van het Koninklijk Concertgebouw Orkest aan de collectie van Muziekweb.

Door deze collecties in samenhang duurzaam te ontsluiten, ontstaan nieuwe gebruiksmogelijkheden voor een brede groep geïnteresseerden en professionals. Zo worden verschillende muziekstromingen en muziekgezelschappen gestimuleerd om deel te nemen door hun collecties vast te leggen, te delen en gebruik te maken van

wat beschikbaar gesteld wordt. Ook wordt gewerkt aan het digitaliseren en in rijke context presenteren van nieuw aangesloten collecties. Zoveel als (auteursrechtelijk) mogelijk komen de collecties digitaal beschikbaar voor thuisgebruik. Daartoe worden licenties afgesloten met rechthebbenden en collectieve beheersorganisaties.

De instellingen in het netwerk hebben niet alleen collecties, maar ook veel en diverse kennis over alle vormen van muziek. Deze kennis is na het sluiten van de sectorinstituten versnipperd geraakt, maar blijft waardevol voor behoud en uitdragen van het Nederlands Muzikaal Erfgoed. De kennis wordt aan andere, bestaande, bronnen gekoppeld, zodat deze weer up to date wordt en blijft.

2.2.3 Activiteiten

In de eerste ontwikkelfase vormen Muziekweb, SOM en Beeld en Geluid de spil in de samenwerking op basis van hun expertise op het gebied van muziek, (web)ontwikkeling en data. De activiteiten van het muziekdeel van Podiumkunst.net in de periode 2021–2024 krijgen vorm in vier pijlers:

1. Betrekken deelnemers en gebruikers

Het platform wordt door de deelnemers én de diverse doelgroepen gevuld met interessante data via onderstaande activiteiten:

1. Opzoeken en stimuleren van deelnemers om mee te doen. Zoals uit een door SOM en Muziekweb in 2019 uitgevoerde inventarisatie¹⁰ blijkt, is de behoefte aan een dergelijk platform groot, met name bij de collectiebeherende instellingen.
2. Ondersteunen van deelnemers in het vastleggen en publiceren van hun data in een eigen systeem, dan wel bij een van de collectiebeheerders.
3. Ondersteunen van deelnemers in het klaarmaken van hun data – het volgen van standaarden en publiceren als LOD. Zo zijn

verbindingen tussen collecties mogelijk. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de generieke voorzieningen van NDE. Zo wordt aansluiten ook voor kleinere instellingen eenvoudiger.

4. Opstellen van een communicatieplan en organiseren van activiteiten (symposia, concerten, crowdsourcing) om bekendheid te geven aan dit platform.
5. Zowel de metadata als de kennis over muziek worden verbeterd door het inschakelen van verschillende doelgroepen. Daartoe worden crowdsourcingcampagnes ingezet rondom diverse thema's. Om muziek onder de aandacht te brengen in relatie tot thema's van bestaande platformen, wordt aansluiting gezocht met bijvoorbeeld Geheugen van Nederland of Netwerk Oorlogsbronnen.

2. Investeren in infrastructuur, standaardisatie, procesinrichting

1. Podiumkunst.net ontwikkelt een standaardbeschrijving van collecties, als voorwaarde om te komen tot een gezamenlijk platform. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met activiteit 2.1.1, met als aanvulling de standaarden voor muziek. Op basis van deze standaarden worden deelnemers ondersteund in het aanpassen van hun collectiebeersystemen aan deze standaarden. Dit gebeurt zoveel mogelijk geautomatiseerd.
2. Met de producerende instellingen worden afspraken gemaakt over hoe en waar zij hun collecties kunnen vastleggen. Er bestaan bij Muziekweb al lopende initiatieven om orkesten hun data te laten vastleggen. Dit kan een best practice zijn die in de toekomst met andere ensembles en bands kan worden opgepakt.

¹⁰ Naar een Muziekarchief Nederland: Voorstel en plan van aanpak. Muziekweb en Stichting Omroep Muziek, april 2019

3. Het digitaliseren op muziekgebied staat nog in de kinderschoenen in vergelijking met bijvoorbeeld de bibliotheekwereld. Ook hiervoor moeten standaarden worden afgestemd. Samen met DEN worden deze opgesteld.
4. Nadat de standaarden geformuleerd zijn, wordt de structuur van het gezamenlijke dataplatform geformuleerd. Ook dit hangt samen met activiteit 1.1.
5. Onderzoek wordt gedaan naar de verschillende kennisbronnen over muziek, zoals de Muziekencyclopedie, de Beeld en Geluid Wiki en de Omroepwiki van SOM. Vastgesteld wordt hoe deze duurzaam ontsloten en gekoppeld kunnen worden aan Podiumkunst.net, teneinde kennis over het Nederlands Muzikaal Erfgoed te behouden. Het uitgangspunt hierbij is om deze kennis te ontsluiten via een bestaand netwerk, bijvoorbeeld Wikipedia.

3. Verbinden van collecties via Podiumkunst.net

1. Ontwikkelen van een dataplatform. Op basis van wat er bij [2] ontwikkeld is, wordt een eerste versie van het platform opgezet die in de loop van de tijd aangepast wordt op basis van ervaringen en wat er bij de verschillende collecties aangetroffen wordt.
2. Opnemen van bestaande LOD-bronnen in het dataplatform. De collecties van Muziekweb en SOM zijn al als LOD gepubliceerd en worden als eerste opgenomen in het platform. De collecties van Beeld en Geluid en de KB volgen daarna.
3. Ontwikkelen van een website met een rijke verbonden content, die ook gelinkt is aan andere informatiebronnen.
4. Opnemen van data in de website en die toegankelijk maken via Podiumkunst.net. Dit is vooral een technisch proces om de LOD van de betreffende instellingen te kunnen koppelen aan het platform.

4. Pilotprojecten

1. Samen met DEN een kleinere instelling laten aansluiten op Podiumkunst.net, om in kaart te krijgen wat aansluiting voor zo'n instelling betekent.
2. Een nieuw muziekgezelschap betrekken bij de collectie. Een van de doelstellingen van Podiumkunst.net is de collecties hergebruiken. Denk hierbij aan het opnieuw uitvoeren of opnieuw arrangeren van een vrijwel vergeten muziekstuk.
3. Crowdsourcingproject rondom een actueel thema (in samenwerking met Het Geheugen van Nederland).
4. Een pilot om de Muziekencyclopedie te verbinden met de collectie van Muziekweb, met name een automatische koppeling van discografieën, zodat die informatie slechts op één plaats ingevoerd hoeft te worden, maar op meerdere plekken actueel blijft.
5. Vanuit inhoudelijke overlap worden projecten gezocht waarin de muziek- en theaterkant van Podiumkunst.net elkaar kunnen versterken en uitdagen. Geïnitieerd wordt in ieder geval een project rond het archiveren van hiphop/urban arts, eventueel volgt een project rondom het ontsluiten van alle materialen rond één opera of musical.

2.3 Domein Theater

2.3.1 Achtergrond

De erfgoedsituatie in het theaterveld heeft een aantal specifieke kenmerken:

- Gesubsidieerde en met name commerciële instellingen zijn sterk gericht op produceren van nieuw werk; (digitale) archivering is een van vele secundaire taken.
- Deze instellingen hebben vergeleken met erfgoedinstellingen een relatief korte levenscyclus
- De makers zijn meestal zzp'ers
- Er is één specifiek nationale collectie op dit gebied: de Theatercollectie van de Stichting Theater in Nederland (TiN, nu in beheer bij Allard Pierson/De collecties van de UvA)

Podiumkunst.net wil inspringen op de volgende veelbelovende ontwikkelingen:

- Jonge makers, met name diegenen van kleur of met een migratieachtergrond, hebben een sterke belangstelling voor hun voorgangers en voor (onvertelde) theatergeschiedenis
- Makers en instellingen van de babyboomgeneratie die hun carrière beëindigen, willen zorgdragen voor het bewaren van hun artistieke nalatenschap
- Een aantal instellingen, met name in de dans, maakt werk van eigen collectiebeheer
- De coronacrisis heeft voor veel instellingen de noodzaak aangetoond van het beschikbaar hebben van digitale assets, en heeft tegelijk de moeilijkheden met betrekking tot rechten, publiek vinden etc. sterk naar voren gehaald
- De sector is begonnen aan het opzetten van een digitale infrastructuur tussen producenten en zalen (DIP). Het doel van DIP is informatie binnen de sector beter, efficiënter en centraal uit te wisselen. Het gaat hierbij in eerste instantie om kaartstanden, maar ook om (geanonimiseerde) publieksinformatie, technische gegevens, publiciteitsmateriaal en financiële afspraken

2.3.2 Doelstellingen

De ambitie van Podiumkunst.net in de periode 2021-2024 is de belemmeringen wegnemen die digitalisering van de archieven en collecties in de weg staan:

- Het bewustzijn in de sector over de waarde en mogelijkheden van collectioneren en beschikbaar stellen van digitaal erfgoed sterk vergroten, door makers en instellingen te inspireren met inhoudelijke projecten
- Het werk voor met name kleinere instellingen en zzp'ers vergemakkelijken door 'mee te liften' op voor hen relevante processen van marketing en communicatie – 'archiveren *by design*'
- Collecties van instellingen duurzaam bruikbaar en zichtbaar maken en een 'meest gerede partij' voor beheer aanwijzen indien instellingen ophouden te bestaan
- Ideeën over erfgoed doorontwikkelen aan de hand van projecten, onderzoek naar werkprocessen van kunstenaars en artistieke praktijken

2.3.3 Activiteiten

De activiteiten van het theaterdeel van Podiumkunst.net in de periode 2021-2024 krijgen vorm in vier pijlers:

1. Betrekken deelnemers en gebruikers en hen stimuleren mee te doen

De podiumkunstensector bestaat uit vele kleine en middelgrote organisaties die sterk gericht zijn op hun kerntaak, en uit zzp'ers. Zij hebben meestal geen beheersystemen. Het betrekken van hen bij Podiumkunst.net is een doorlopend en intensief traject.

Gedurende de gehele looptijd houdt een coördinator externe relaties contact met het veld, deels via koepelinstellingen (NAPK, VVTP), deels een-op-een. Zij haalt kennis en behoeften op, wijst op mogelijkheden en best practices en verzint creatieve vormen van archiveren *by design*. Vanuit haar bevindingen stelt zij een *Handleiding digitaal ontsluiten collecties* op en schrijft zij een archiveringsprotocol voor zzp'ers. Dit gebeurt in samenwerking met Scenografen.nl (van Stichting Dynamisch Archief), een platform waarmee freelance decorontwerpers en bijvoorbeeld spelers of schrijvers hun materiaal systematisch kunnen bewaren, ontsluiten en presenteren als online portfolio.

De werkzaamheden van de coördinator externe relaties sluiten aan bij en zijn deels een voortzetting van de archief(doorlichtings) trajecten van DEN, waarmee regelmatig wordt afgestemd.

2. Investeren in infrastructuur, standaardisatie, procesinrichting

Voor de ontwikkeling van de netwerk- en platformfunctie voor sectorcollecties podiumkunsten is een gezamenlijke technische infrastructuur noodzakelijk. Deze onderliggende structuur moet enerzijds voortbouwen op

bestaande databases en protocollen (zoals de Productiedatabase van de Theatercollectie, en de database met recensies en nieuws van *Theaterkrant*) en anderzijds voldoen aan nieuwe eisen (met name DERA) ter garantie van de uitwisselbaarheid van data. Hiervoor wordt samengewerkt met DIP.

Vanuit Podiumkunst.net wordt in 2021-2024 een 'module' voor het verwerken van erfgoed door DIP ontwikkeld. Gezamenlijk wordt een technische component (in de Zichtbaar-laag van de architectuur – zie par. 1.6) gebouwd die zorgt voor de koppeling van DIP, Productiedatabase en *Theaterkrant* en vervolgens voor de koppeling met het muziekdeel van Podiumkunst.net.

De koppeling met DIP vergt diepgaande afstemming over data. De technische inrichting hiervoor wordt in de eerste fase van Podiumkunst.net uitgezocht en geformuleerd. Het gaat hierbij om afspraken over:

Het retroactief toevoegen van *Persistent Identifiers* aan 80.000 records in de productiedatabase van de Theatercollectie

Het ontwikkelen en uitvoeren van een plan van aanpak over DERA-normen voor de Productiedatabase en *Theaterkrant*

Het ontwikkelen van protocollen voor overdracht van erfgoedmateriaal dat via DIP gecollectieerd wordt door Allard Pierson (denk aan foto's en affiches), met aandacht voor auteursrecht en privacy

Pilots op het gebied van geautomatiseerde uitwisseling van gegevens

DEN en Beeld en Geluid leveren kennis over standaarden. De rol van DIP binnen het netwerk wordt tijdens de opbouwfase uitgewerkt en geformaliseerd.

Zichtbaar maken van collecties en kennis ophalen via het platform Theaterencyclopedie

Theaterencyclopedie is hét platform voor kennis over de theatergeschiedenis. De ruggengraat van de data in Theaterencyclopedie wordt gevormd door de productiedatabase, waarin van alle in Nederland vertoonde professionele theatervoorstellingen basisgegevens opgenomen zijn (titel, producent, premièredatum en –zaal, medewerkers). Waar mogelijk worden afbeeldingen uit de Theatercollectie (foto's, affiches, tekeningen en maquettes) getoond. Volgens het wiki-principe zijn deze gegevens aan te vullen door gebruikers.

De site, ontwikkeld door het Theater Instituut Nederland, is eigendom van Stichting TiN en wordt beheerd door Allard Pierson als onderdeel van het beheer van De Theatercollectie. De site heeft een hoofdredacteur en een kleine poule vrijwilligers. De koppeling met de Productiedatabase is geautomatiseerd.

Activiteiten in de periode 2021–2024:

Theaterencyclopedie wordt de publieke schil van de hierboven beschreven technische infrastructuur. Instellingen kunnen bijvoorbeeld uiteindelijk geautomatiseerd hun eigen data en bestanden aanleveren.

Er komt een uitgebreidere koppeling met Theaterkrant.nl die zorgt voor meer publiek voor het platform en de beschikbare data. De populaire Theaterkrant kan dan deels gaan fungeren als 'voorpagina van de theatergeschiedenis'.

Speciale aandacht heeft de online presentatie van gedigitaliseerde voorstellingsregistraties. Juridische voorwaarden maken openbare ontsluiting hiervan lastig, maar vooral vanuit het professionele theaterveld bestaat hiervoor grote belangstelling. De coronacrisis heeft de urgentie hiervan sterk vergroot.

Met een themagerichte aanpak wordt kennis uit de sector opgehaald om op Theaterencyclopedie te presenteren en de data te verrijken. De thema's sluiten aan bij dossiers in *Theatermaker* / Theaterkrant.nl en bij de projecten.

4. Bewustwording stimuleren en Inspiratie bieden aan deelnemers en gebruikers via pilotprojecten

Via een aantal projecten worden journalistieke, educatieve, onderhoudende en artistieke vormen onderzocht waarmee Podiumkunst.net bijdraagt aan het actief en levend houden van de theatergeschiedenis.

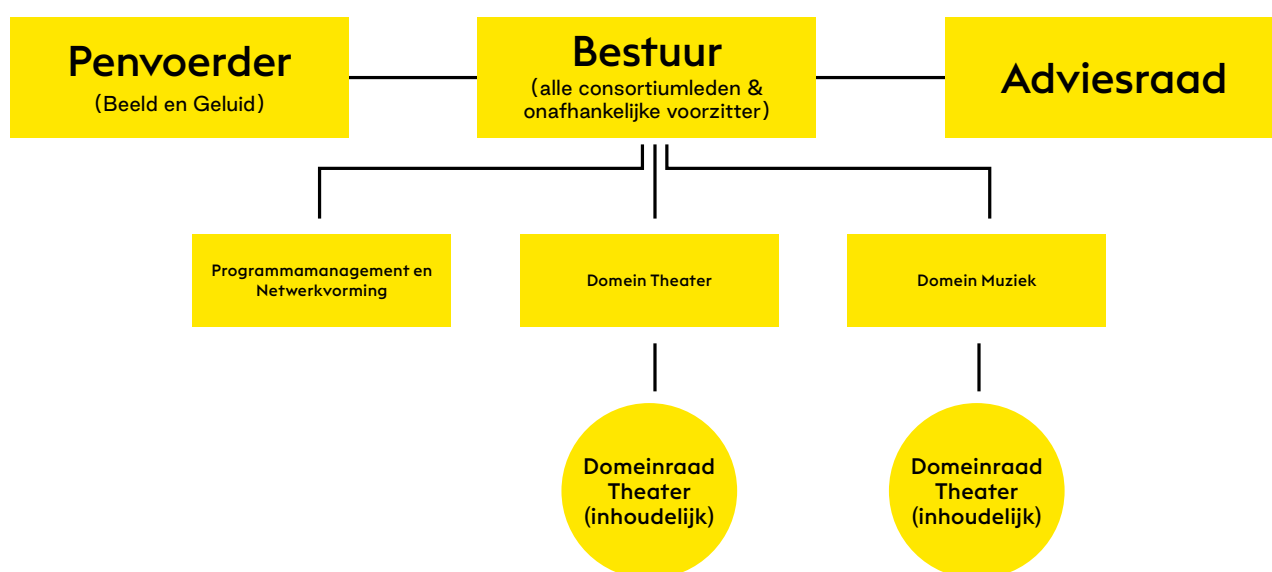
Het gaat om projecten rond de volgende thema's:

1. *Desire for Legacy*: de archieven van multiculturele theatergroepen als Cosmic, De Nieuw Amsterdam, Rast en MC bevatten een schat aan informatie over de veelvormige geschiedenis van mensen van kleur of met een migratieachtergrond op de Nederlandse podia. Bij jonge theatermakers bestaat er enorme behoefte aan deze kennis. Enerzijds verzamelt, digitaliseert en ontsluit Podiumkunst.net in samenwerking met de Theatercollectie deze archieven, anderzijds geeft ze in nauwe samenwerking met stichting The Need for Legacy door middel van live archivering, oral histories en publicaties deze generatie een inhoudelijke impuls, waardoor de canon gezamenlijk wordt herijkt. The Need for Legacy is een beoogd netwerkpartner.

2. In gesprek met het veld en DEN worden de immateriële aspecten van maakprocessen onderzocht en inspirerende voorbeelden van bewaarpraktijken gezocht.
3. Jaarlijks wordt onderzoek op basis van de beschikbare data over aanbod, bezoek en trends gepubliceerd in het *Theaterjaarboek* en worden presentaties/manifestaties op overzichtsfestivals georganiseerd.
4. Projectmatig wordt ingezoomd op het specifieke verschijnsel in de podiumkunsten van de kleine, relatief kort bestaande instelling. Hoe blijven data en materiaal beschikbaar nadat een groep is opgeheven en hoe worden artistieke erfenissen van belangwekkende makers – specifiek die uit de babyboomgeneratie – bewaard?
5. Theater/muziek project (zie 2.2.3).

3. Organisatie van het netwerk

Figuur 3 Organigram

Organisatie en penvoederschap

De zeven initiërende instellingen richten voor de uitvoering van het activiteitenplan Podiumkunst.net (i.e. de feitelijke BIS-aanvraag 2021-2024) een consortium op. Dit gebeurt direct na het verkrijgen van een positieve financieringsbeslissing van het ministerie van OCW. Andere instellingen kunnen later tot het consortium toetreden.

Het consortium is verantwoordelijk voor het geheel van de uitvoering van het activiteitenplan door

de instellingen. De inrichting is resultaatgericht, functioneel en zo licht mogelijk. Het consortium neemt geen bestaande taken of (beheers) verantwoordelijkheden van instellingen over. Er is transparantie over verantwoording van uitgaven, zeggenschap over budgetten en voortgang van uitvoering.

Voor het consortium wordt de juridische structuur gekozen waarin de uitgangspunten en afspraken over de organisatie optimaal kunnen worden gerealiseerd. In de structuur wordt evenwicht

gevonden tussen de verantwoordelijkheden voor de uitvoering van het activiteitenplan als geheel en voor de verschillende onderdelen van het activiteitenplan door de instellingen.

Besturing

Het consortium wordt bestuurd door een directieraad waarin de directeuren (of een afvaardiging op vergelijkbaar niveau) van de zeven initiërende instellingen zitting hebben. De directieraad heeft een onafhankelijke voorzitter, Jacinta Duttenhofer (1958, Suriname). Zij is een ervaren bestuurder en toezichthouder en momenteel voorzitter van de adviescommissie Visuele Kunsten van het AFK. Eerder was zij bestuurslid bij Krater Theater en Bijlmerpark Theater.

In de bestuurlijke organisatie wordt een evenwichtige verdeling van de verantwoordelijkheden aangebracht. Uitgangspunt is dat de directieraad geen operationele taken uitvoert. De verantwoordelijkheid daarvoor is belegd bij een netwerkmanager.

Interne organisatie

De directieraad stelt (jaarlijks) een werkplan vast, dat door de instellingen wordt uitgevoerd. Dit vormt het kader voor de intern-financiële en operationele sturing, waarbinnen het consortium beslissingen kan nemen. Voor de uitvoering van de activiteiten worden vaste domeinen geformeerd. Hiervoor worden projectplannen met bijbehorende budgetten opgesteld.

Voor nieuwe ontwikkelingen worden tijdelijke (deel)projecten opgesteld die onder leiding van de aangewezen domeincoördinator worden uitgevoerd.

Voor de coördinatie van de uitvoering van het activiteitenplan als geheel worden netwerkmanagement, administratieve en bestuursondersteuning georganiseerd. Deze worden bij de start ondergebracht bij Beeld en Geluid als penvoerder van het consortium. De netwerkmanager vormt de verbindende schakel tussen directieraad, de overige domeincoördinatoren en instellingen. De netwerkmanager voert de beslissingen van de directieraad uit.

Tegelijk met de officiële oprichting van het consortium wordt de personele formatie voor

de taken vastgesteld. De financiering van de uitvoeringskosten van de participerende instellingen en de kosten van de administratieve en bestuursondersteuning vindt plaats uit de subsidie die voor het activiteitenplan wordt verkregen.

Adviesraad

Een adviesraad heeft als taak om (gevraagd en ongevraagd) onafhankelijk advies te geven aan de directieraad, met het oog op de doelstellingen van het consortium en de bredere samenhang van ontwikkelingen, innovaties, bereik en betrokkenheid van instellingen in het land op het gebied van podiumkunsten. De adviesraad wordt aangesteld voor de duur van het project en bestaat uit zeven leden. Het profiel van de raad is gericht op de expertises muziek (twee leden), theater (twee leden), digitale infrastructuur (een lid, afvaardiging van NDE), kennisdeling (een lid, afvaardiging van DEN) en beleid (een lid). De adviesraad komt drie keer per jaar bijeen.

Domeinraden

Voor elk van de twee domeinen Theater en Muziek wordt een domeinraad geformeerd die als klankbordgroep en kennisbron fungeert. De domeinraden komen op regelmatige basis bijeen, afhankelijk van de behoefte en voorliggende vraagstukken. In het eerste jaar zullen de domeinraden bestaan uit ten minste vijftien experts uit de diverse (sub)disciplines.

